

Ženska mreža BiH

Saopštenje ženskih organizacija i aktivistkinja za ženska prava iz BiH
8. mart 2018. godine - Međunarodni dan žena

Ne želimo mrvice koje nam nudite!!

Drage djevojčice, djevojke i žene,

I nakon više od pola stoljeća kako imamo pravo glasa, naš glas se i dalje ne čuje.

I dalje su djevojčice, djevojke i žene nevidljive kategorije bosanskohercegovačkog društva. Naš glas i pravo da ga koristimo po svojoj savjesti i u skladu sa svojim ubjeđenjima predstavlja samo jedan statistički broj u podjeli mandata moći u kojoj mi ne učestvujemo.

I dalje nas je više od ukupnog broja stanovnika u Bosni i Hercegovini, a i dalje nas nema na mjestima gdje se donose odluke. Nema nas u ustavnim reformama, u Reformskoj agendi smo i dalje nepostojeće, u podjeli vlasti nevidljive, u programima i politikama razvoja neuključene.

Nama se u amanet ostavlja prirodni priraštaj i teret negativne stope nataliteta, dok društvo ignoriše činjenice da nas se otpušta s posla kada kažemo da planiramo porodicu, o sistemu društvene podrške poput vrtića i jaslica u svakoj lokalnoj zajednici progovoriti ne smijemo - jer pobogu šta ćemo raditi po cijeli dan kući ako nećemo čuvati djecu, stare i iznemogle, čistiti, prati, peglati, i čekati dok nas neko odveze s jednog kraja na drugi, jer šta će nam sredstva javnog prevoza, u dostojanstvenu penziju ne možemo da odemo jer nam se doprinosi ne uplaćuju, bolje da se ne razbolimo jer nemamo gdje - niti nas ima ko pregledati, za sudske presude o izdržavanju djece se moramo mi pobrinuti, a ne oni koji su dužni da ih plaćaju, a ako nas ubiju zbog toga što mislimo svojom glavom ili što se odupiremo nasilju - ni statistički slučaj ne postajemo.

Glorifikuju se naše uloge majke, heroine nacije, paćenice i mučenice, dok svaki put kada iznesemo svoje mišljenje obavezno nam se prebroje godine, bore, duljine suknje i dekoltea, ljubavnici/e, brakovi, a na nas pošalju i specijalce kada štitimo svoje rijeke i pravo na pitku vodu.

Ako majke ne možemo, iz bilo kojeg razloga, pa čak i da ne želimo postati, nismo dovoljno žene, ili smo namčoraste, ili muškobanjaste, i toliko ružne da nas niko ne želi. Uvijek nam se na teret stavlja sve što u ovom društvu ne funkcioniše, a kada želimo i možemo da iznesemo kakav konkretan prijedlog, nismo pozvane kao sagovornice ili jednostavno ne možemo prići govornici.

Ako pripadamo nekoj od društveno marginalizovanih kategorija, ako smo žene s invaliditetom, ako smo majke djece s invaliditetom, ako smo samostalne roditeljke, ako smo lezbejke, biseksualne ili trans* žene, ako smo Romkinje, ako smo sa sela, ili ako smo preživjele nasilje, ako smo ušle u časnu starost - ako nismo onakve kakve bismo trebale biti

po uzoru na ponosne majke nacije ili onu ženu koja nam se osmjehuje sa reklame za deterđent za pranje veša - nismo prispjele nigdje.

Dobre smo i poslušne kada saginjemo glavu i prihvatamo mrvice sa stola podjele moći, izgone nas iz Bosne i Hercegovine kada se usudimo pitati za svoja ostvarena prava.

Drage djevojčice, djevojke, žene, žao nam je - ali o ovom osmom martu nemamo ama baš niti jednu jedinu riječ ohrabrenja, da same sebi podijelimo.

Ne znamo više koje riječi utjehe da uputimo ženama treće dobi kad nas sa strahom pitaju šta će biti sa njima, ne znamo šta da kažemo majkama porodiljama kad nas pitaju da li imaju igdje pravo da ostvare bar minimalnu finansijsku podršku, ne znamo šta da kažemo majkama djece s invaliditetom zašto njihova djeca ne mogu ići u školu i zašto one moraju da napuštaju svoja radna mjesta i obrazovanje jer društvo prema njima nema nikakvo razumijevanje niti podršku, strah nas je popiti kafu s našim prijateljicama koje žive u teško zagađenim područjima jer je i pitka voda danas luksuz, naše prijateljice iz manjih lokalnih zajednica i iz udaljenih područja BiH mogu da sanjaju o bibliotekama, pozorištima i mnogim drugim stvarima uobičajenim za 21. stoljeće poput redovne medicinske brige ... Šta da kažemo ženama preživjelim nasilje kada znamo da i ovo malo Sigurnih kuća jedva sastavlja kraj s krajem, da ne postoje programi zapošljavanja društveno marginaliziranih žena, da često život zavisi od milosrđa drugih građana i građanki?

A šta da kažemo mladim ženama koje se pakuju i odlaze u potrazi za boljim životom, odlazeći tamo gdje će moći živjeti od svog rada, kako bi mogle pomoći onima koje ostavljaju za sobom, šta da kažemo majkama čiji bivši partneri ne plaćaju sudske presude za izdržavanje djece jer time misle da majke kažnjavaju, a ne brinu ako im djeca nemaju šta jesti? Šta da kažemo svojim kćerima, svojim djevojčicama? Kako da ohrabrimo svoje sestre, svoje majke?

Neki bi, doduše rekli, dobro je, ne puca se. Ali nama od ratno hušačke politike, od licemjerja političkih elita, od siromaštva i društveno političke marginalizacije - pucaju svi šavovi.

Drage djevojčice, djevojke, žene, neka vas ovaj 8. mart ohrabri da ne pristajete na mrvice, da ustanete i dignete glas protiv svih onih koji/e nas smatraju objektima i koji/e stoje na putu ostvarenja naših prava.

Nek nam živi 8.mart!

Sarajevo, 7.03.2018.g.

Br. Protokola: 35/18